

Likabehandlingsplan
Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Surte förskola
Läsår 2016/2017

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Grunduppgifter	3
Utvärdering	4
Främjande insatser	5
Kartläggning	6
Förbyggande åtgärder	7
Rutiner för akuta situationer	8
Begrepp	11

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet

Ansvariga för planen

Alla pedagoger och förskolechef

Vår Vision

Alla ska känna sig bekräftade och betydelsefulla

Alla barn ges lika möjligheter och lika rättigheter

Planen gäller från

2016-10-07

Planen gäller till

2017-10-06

Barnens delaktighet

Intervjuer och bland de mindre barnen observationer. dokumentation

Trygghetsvandring

Foto

Vårdnadshavarnas delaktighet

Information från vårdnadshavare

Skolråds/ föräldramöten används för information/dialog om hur vi arbetar med planen.

Unikum

Läroplans/Värdegrundsdiskussioner på höstens föräldramöte.

Personalens delaktighet

På stängningsdagen i augusti diskuterades Likabehandlingsplanarbetet och på vilket sätt ny kartläggning skulle gå till. Planen gäller i alla våra mellanmänskliga relationer. Värdegrunden diskuteras kontinuerligt på APT

Förankring av planen

Vi anslår den på hemsidan och på varje avdelning.

Samtal med barnen.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Utvärdering på stängningsdagen i juni-16, i arbetslagen

Observation av olika vardagssituationer

Pedagogiska handlingsplaner

Vid incidenter har vårdnadshavarna blivit informerade

Om vilka åtgärder som vidtagits och resultat.

Enkät från Skolinspektionen under våren 2016

Delaktiga i utvärdering av fjolårets plan

Pedagogerna

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Resultatet av de åtgärder som vidtagits vid de få incidenter som förekommit har fallit väl ut

En kontinuerlig översyn av lekmiljöerna ute och inne har skapat en tryggare och mer överblickbar lekmiljö

Större trygghet när pedagogerna fördelar sig bättre gäller både ute och inne.

Vi kan förbättra arbetet med att uppmärksamma andra kulturers traditioner.

Årets plan ska utvärderas senast

2017-06-09

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Intervjuer/enkäter av barn och vårdnadshavare. Åtgärder som vidtas under året följs kontinuerligt upp.

Pedagogerna tar in information från vårdnadshavare vid uppföljningssamtalen

Utvecklingssamtalen ger information om de åtgärder som görs har effekt.

GR enkäten

Skolrådet som bollplank och informationskälla

Vi behöver analysera vårt material kring värdegrundsarbetet med barnen.

Konfliktlösning pågår ständigt i både stort och smått, metoder kan behöva omprövas.

Ansvarig för att planen utvärderas

Pedagoger och förskolechef

Främjande insatser

Främja likabehandling gällande kön, ålder, etnisk, religion eller annan trosuppfattning

Främja ett klimat fritt från kränkningar.

Främja empati hos barnen

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling p.g.a. kön, ålder, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning

Barns trivsel

Samspel och turtagning i lek

Mål och uppföljning

Barnen ska ha möjlighet att kunna utveckla sin förmåga att handla efter demokratiska principer och ges möjlighet att kunna uttrycka sina tankar och åsikter för att kunna påverka sin situation.

Pedagoger som sprider sig i lokalerna och utomhus så det skapar trygghet för barnen

Lekmiljöer som bygger på barnens intresse.

Lyfta fram några av de i barngruppen förekommande religioners traditioner.

Skapa förtroende hos vårdnadshavarna för att barnen inte blir ensidigt påverkade.

Ge barnen fler redskap för att lösa konflikter.

Insats

Reflektion och samtal i arbetslaget och på APT kring vårt förhållningssätt.

Förhållningsregler som tagits fram tillsammans med barnen och som bygger på deras åsikter och tankar.

Fem punktsmodellen vid konfliktlösning.

Kontinuerlig översyn av lekmiljön ute och inne i samråd med barnen, äldre barn

Kontinuerlig observation av barngrupp och lekmiljön, yngre barn

Använda oss av värdegrundsmaterial, Alfons materialet.

Lekar som skapar möjligheter till samspel och turtagande, både ute och inne.

Komplettering av lekmaterial utifrån de intressen som barnen visar på.

Avdelningarna synliggör för varandra de olika material som används i arbetet med värdegrund.

Ansvarig

Pedagogerna

Datum när det ska vara klart

2017-06-09

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Intervjuer med barnen.

Bilder över våra olika lekmiljöer.

Trygghetsrunda

Observationer av hur den yttre och inre miljön fungerar.

Synpunkter från vårdnadshavare

GR:s enkät till 2-5 åringarnas vårdnadshavare. Ht 2017

Incidentrapporter

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling och diskriminering p.g.a. kön, ålder, religion eller annan etisk hållning.

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Vi har genomfört intervjuer med barnen på de äldsta avdelningarna

Information från vårdnadshavare har tagits tillvara.

Information från barnen har tagits tillvara.

Observationer av de två yngreavdelningarna för att se i vilka situationer det uppstår konflikter och hur lekmiljön kan påverka.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Diskussioner på stängningsdagen i augusti och på APT då all personal deltagit.

Varje arbetslag har kontinuerlig uppföljning av hur barngrupp och hur det egna arbetet fungerar.

Resultat och analys

Enheten ser att pedagogerna behöver arbeta med barns turtagning och sociala samspel

Rutinerna behöver ses över kontinuerligt

Fortsatt arbete med förändring av lekmiljön inomhus så att möjlighet till lek i mindre grupper kan skapas.

Alla barn behöver tydlighet i rutinerna och en miljö som avspeglar barnens ålder och intresse.

För alla barn behövs det vid utevistelse vuxna som rör sig över hela området och som ser till att barnen inte kan stänga in sig.

Vid planeringar förläggs tiden så att tryggheten bevaras.

Behov av att hitta nya lekgrupper/ lekkamrater vid övergång till ny avdelning.

Incidenter där barnens lek gått över gränsen.

Barn som har svårt att säga nej i konfliktsituationer.

Förbyggande åtgärder

Kränkande behandling p.g.a kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Barns trivsel

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling p.g.a kön, ålder, religion, etnisk bakgrund eller annan trosuppfattning

Barns trivsel

Mål och uppföljning

Upplevelse av att ha lekkamrater nya som gamla

Lekmiljö som visar på variation och tillgodoser barnens intressen.

Bra rutiner vid övergångar

Bra introduktion av nya vikarier.

Respektera ett nej från en kamrat

Åtgärd

Genom aktivitetstavla kan vi skapa nya lekgrupper och få barnen till att testa nya lekkamrater, utrymmen och lekar.

Hur vi inreder avdelningarna ska planeras så att det blir tryggare och mer intressant lekmiljö i samråd med barnen.

Utvärdera och vid behov förändra våra övergångsrutiner

Positiv bekräftelse vid lek som bryter invanda lekmönster.

Observationer både inomhus och utomhus.

Möblerar om och flyttar leksaker till ytor som skapar trygghet för barnen

Uppdatera vikariepärmarna.

Närvarande pedagoger.

Värdegrundsdiskussioner med barnen

Implementera hos barnen rätt att säga nej och respektera ett nej från en kamrat.

Motivera åtgärd

Många nya kamrater i gruppen

Lära barnen att säga nej och skapa förståelse för andras nej.

Barnens lek har förändrats och behov finns att få till en förnyad lekmiljö.

Introduktionen av nya vikarier glöms bort..

Respektera ett nej från en kamrat är ibland svårt.

Ansvarig

Pedagogerna

Datum när det ska vara klart

2017-06-09

Rutiner för akuta situationer

Policy

Inga trakasserier eller kränkande behandling på vår förskola

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Personalen cirkulerar inne som ute på platser där barnen känner sig mindre trygga.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Lagledarna på resp. avdelning:

Annika Mellqvist	Junibacken	0729-773414
Haris Selimovic	Bullerbyn	0303-330157
Annki Almen-Karlsson	Villavillekulla	0303-330158
Elisabeth Ekblad	Lönneberga	0303-330159
Helena Johansson	Förskolechef	0704-320160

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Tar tag i situationen,

Alla vuxna har ansvar

Dokumentation av situationen och påbörjar samtal med de inblandade parterna, information till respektive vårdnadshavare

Ansvar har pedagog/arbetslag.

Arbetslagen diskuterar situationen, för den vidare till lagledargruppen och förskolechef Ansvar pedagogerna

Lagledargruppen diskuterar och följer upp de åtgärder som vidtagits alt. föreslår en annan åtgärd

Ansvar pedagoger och förskolechef

Varje incident ska anmälas till huvudman

Ansvar förskolechef

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränkts av personal

1. Anmäl direkt till förskolechef, ansvar närvarande vuxen
2. Vårdnadshavaren informeras
3. Förskolechefen utreder åtgärder och dokumenterar ärendet
4. Verksamhetschefen informeras
5. Förskolechef följer upp ärendet med barn och vårdnadshavare
6. Förskolechef träffar regelbundet den personal som kränkt barnet och samtalar om hur relationen med det kränkta barnet fungerar
7. Om åtgärderna inte är tillräckliga, kontaktas verksamhetschef för hjälp och stöd i det fortsatta arbetet

Punkterna 2-6 är förskolechefs ansvar

Rutiner för uppföljning

Åtgärdsplan upprättas	ansvar pedagogerna
Uppföljning av åtgärder inom två till tre veckor	ansvar pedagogerna
Återkopplar till berörda vårdnadshavare	ansvar pedagogerna

Rutiner för dokumentation

Incidenterna dokumenteras så fort vi får information om att något barn har drabbats, samtal förs med inblandade barnen.

Ansvar pedagogerna

Dokumentationen förvaras på kontoret

Alla incidenter anmäls till huvudman

Ansvar förskolechef

Ansvarsförhållande

Pedagogerna är ansvariga för att meddela förskolechef som i sin tur anmäler till huvudman, det gäller alla kränkningar eller misstänkta kränkningar.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Vuxna måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse, exempelvis när de leker doktorslekar.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier

En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet pojkar på förskolan. [diskriminering]

När barnen leker på gården berättar Peter för sin förskollärare Gunilla att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Gunilla säger skrattande ”Då kanske vi ska kalla dig för Petra, så att de andra inte tror att du är Fatima”. Hon berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. [trakasserier på grund av kön]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

Sedan ett år tillbaka markerar Erik, 5 år, tydligt att hon helst vill vara flicka och kallas hon och henne. Föräldrarna har gått med på hennes önskemål att bära klänning. En dag är Erik ledsen när pappa kommer till förskolan för att hämta henne. Hon berättar att hon inte fick följa med på utflykt eftersom hon vägrade att ta på sig ett par byxor. Pappa frågar personalen varför Erik skulle byta till byxor och får svaret: ”Det får vara någon måtta med tramset.” Pappan blir också uppmanad att i fortsättningen klä Erik i ”riktiga kläder” eftersom några barn har börjat reta henne för att hon bär klänning. [diskriminering och trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

En förskola med många barn med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn när man tar in nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]

En av förskollärarna uttalar sig negativt om polacker inför barnen. I barngruppen finns det ett polskt barn som tar illa vid sig. [trakasserier]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

Axel går i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens söndagsskola. Hans dagbarnvårdare säger ”Usch, vilket trams! Ska du bli en sådan där bibelfanatiker?” [trakasserier]

Salima blir ledsen eftersom några av de andra barnen brukar skratta åt hennes mamma som bär muslimsk huvudduk när hon kommer och hämtar henne. En av barnskötarna tröstar Salima, men vidtar inga andra åtgärder. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

Anna som har ADHD får inte börja på samma förskola som sin storebror. Kommunen, som tillämpar syskonförtur, tycker i detta fall att Anna ska börja på en annan förskola. Där finns det andra barn med samma diagnos och personalen har därför kunskap om denna. [diskriminering]
David har muskeldystrofi som gör att han går klumpigt och ostadigt och har lätt för att falla. Några av barnen brukar reta David och kallar honom ”Snubbelfot”. Personal har hört att han blir retad, men har inte vidtagit några åtgärder. [trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning

Det har gått bra på förskolan tills James äldre bror kommer på besök. Några av barnen har hört när deras storsyskon i negativa ordalag kallat James bror för bög. Nu får James inte vara med och leka eftersom han har en ”äcklig” storebror. Eftersom en av de vuxna på förskolan hör ordväxlingen utan att reagera känner James att han inte har någon att vända sig till. [trakasserier]

Johanna är ny på förskolan och ska fylla i sitt familjetråd. Hon får en förtryckt mall där mammans och pappans namn ska fyllas i. Hon vill ha ett nytt papper med mamma och mamma, men får till svar att hon kan stryka över pappa och skriva dit ”den andra tantens” namn.

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelse som kan vara trakasserier:

Malte är den enda sexåringen som går kvar i förskolan och inte har börjat i förskoleklass. Det är hans föräldrar som valt det. De andra barnen retar honom ofta för det. [trakasserier]